

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 307/2021
02.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповић, адвокат из ..., против тужене „Addiko bank“ АД Београд, из Новог Београда, чији је пуномоћник Небојша Спасић, адвокат из ..., ради утврђења и стицања без основа, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Трећег основног суда у Београду и Привредног суда у Београду, на седници одржаној 02.06.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, стварно је надлежан Трећи основни суд у Београду.

Образложење

Тужилац је 15.06.2020. године Трећем основном суду у Београду поднео тужбу против тужене ради утврђења ништавости уговора о кредиту и стицања без основа. Трећи основни суд у Београду је по пријему тужбе донео решење П 17036/20 од 22.12.2020. године којим се огласио месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења списе доставио Привредном суду у Београду као стварно и месно надлежном, наводећи да је чланом 22. уговора о кредиту закљученог између странака уговорена надлежност Привредног суда у Београду.

Привредни суд у Београду није прихватио своју стварну надлежност, а предмет је уз пропратни акт П 4462/2021 од 17.05.2021. године доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08...87/18) и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Трећи основни суд у Београду.

Према одредби члана 22. став 2. Закона о уређењу судова Основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд. Према

одредби члана 25. став 1. Закона Привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти) у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката као и кад је у наведеним споровима једно од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Одредбом члана 65. став 1. ЗПП, прописано је да ако законом није одређена искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан.

Према наведеној законској одредби (члан 25. став 1. тачка 1. Закона), привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација, односно између привредних субјеката, без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Тек уколико се ради о спору између привредних субјеката и других правних лица за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности. У споровима у коме су обе странке друга правна лица, за суђење је стварно надлежан суд опште надлежности без обзира на правну природу спора.

У конкретном случају ради се о спору између тужиоца, који има статус правног лица и туженог физичког лица, што значи да се не ради о спору између привредних субјекта, у смислу члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова.

Имајући ово у виду, као и да се ради о спору у коме је предмет тужбеног захтева новчано потраживање из уговора о кредиту, Врховни касациони суд налази да нису испуњени услови из члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда, с обзиром да није испуњен ни субјективни критеријум - не ради се о спору између привредних субјеката, а ни објективни - јер спор није произишао из привредне делатности парничних странака, Такође, странке у складу са одредбом члана 65. ЗПП могу уговорати месну надлежност стварно надлежног суда, али не могу уговорати, нити им је то дозвољено законом, стварну надлежност суда.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да је за поступање у овој парници стварно надлежан Трећи основни суд у Београду, па је применом члана 22. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић